

TOELICHTING ACTIE PKN

door Meindert Leerling

Goedenmorgen.

Onopgeefbaar verbonden. Die term is al menigmaal gevallen vanmorgen. Onopgeefbaar verbonden met Israël. Met het volk van Israël. Dat is even wat anders dan de regering van Israël of het Israëlische leger. Dat onderscheid wordt helaas steeds minder gemaakt. Met alle gevolgen van dien. Maar wat betekent nu Onopgeefbaar Verbonden? Ik zie het als een huwelijk waarin partners over en weer elkaar trouw beloven tot de dood hen scheidt. Trouw in goede en kwade dagen om de terminologie van het huwelijksformulier te gebruiken.

Op die wijze moet de PKN verbonden zijn met het volk van Israël. Trouw. Solidair. En net als in een huwelijk kan die onopgeefbare verbondenheid slechts één partner gelden. In dit geval Israël. Zoals ook alleen Israël het uitverkoren volk heet. Tot op de dag van vandaag. *'Zou wou Hij (de Here God) met geen volken handelen'*, zo zingen we met psalm 147. Dat geeft geen ruimte voor wat tegenwoordig heet 'dubbele solidariteit'. In dit geval dan solidair zijn met zowel Israël als de Palestijnen. Zeg liever de Arabische christenen. Dat betekent overigens niet dat de PKN met deze christenen geen bemoeienis mag of moet hebben, maar het gaat om een geheel andere relatie. Net zo goed als de PKN contacten onderhoudt met christenen in vele andere landen van de wereld.

Vraag is: krijgt die beleden onopgeefbare verbondenheid met Israel in de praktijk van het PKN-beleid op geloofwaardige wijze handen en voeten? Wordt het concreet uitgewerkt in daadwerkelijke steun aan het al decennialang belaagde Joodse volk? Wij als Platform Appèl Kerk en Israël vinden van niet en we worden daar blijkens het snel groeiend aantal sympathisanten door velen in gesteund.

Daar komt nog nadrukkelijk wat bij. Via Kerk in Actie, het diaconaat van de PKN, onderhoudt de kerk nauwe banden met en geeft zowel financiële als morele steunt aan de organisatie Sabeel in Jeruzalem. Het gaat jaarlijks om een bedrag van ruim E 100.000,00 kerkgeld en dat terwijl Kerk in Actie geen grote projecten in Israël zelf steunt. Sabeel is bovendien een organisatie van een relatief kleine groep Palestijnse christenen die verantwoordelijk was voor het opstellen van het bekende Kairos Document. Dit document is niet door de officiële kerkleiders opgesteld, maar is een roep vanaf het grondvlak van de Palestijnse kerk. Kerkleiders hebben er uiteindelijk – sommigen beweren onder druk – hun instemming mee betuigd. Sabeel in Jeruzalem kan en mag ook beslist niet als representant van alle Palestijnse christenen worden gezien.

Sabeel heeft een totaal andere visie op het volk Israël dan wat de PKN belijdt met de onopgeefbare verbondenheid met dat volk. U kunt dat lezen in de brochure die voor 1 Euro kan worden aangeschaft bij de boekentafel. De leiding van Sabeel ontkent dat er nog Bijbelse beloften zijn voor het Joodse volk en moet niets weten van de gedachte dat Israël nog altijd het uitverkoren volk van God is. Laat staan dat er Bijbelse rechten zouden zijn op het land van de vaders. Voor Sabeel is Israël synoniem voor zionistisch geweld en onderdrukking van de Palestijnen. Dan is het toch weinig geloofwaardig dat je als PKN met zo'n organisatie samenwerkt en die ook steunt. Vorig jaar april heb ik deelgenomen aan een mede door Sabeel georganiseerde studiereis voor predikanten en andere betrokken leden van de PKN naar - zo was aangekondigd - 'Israël en de Palestijnse gebieden'. De reis werd onder andere begeleid door Meta Floor, die vanuit Kerk in Actie gedetacheerd is bij Sabeel. Tijdens die reis is op geen enkele manier tot uitdrukking gekomen dat de PKN een onopgeefbare verbondenheid heeft met Israël. Laat staan dat daar specifieke inhoud aan is gegeven. Integendeel. Alleen de zwarte kanten van het Israëlische beleid werden breeduit gemeten - en ik geef toe dat er best het een en ander op dat beleid van de Israëlische regering en het Israëlische leger is aan te merken - maar geen kwaad woord over de Palestijnen met hun terreuraanslagen en hun corrupte leiders om maar wat te noemen. Ook geen enkel woord over het lijden aan Israëlische kant, laat staan dat projecten werden bezocht waar iets van dat lijden lijfelijk tot uitdrukking komt. Kortom: een volstrekt eenzijdige, unfaire en deels ook beschamende voorstelling van zaken. Met name de deelnemers die nooit eerder in Israël waren, werden op het verkeerde been gezet. En dan te weten dat elke deelnemer een subsidie van E 400,00 uit de kerkelijke kassen kon krijgen.

Het Platform Appèl Kerk en Israël is de overtuiging toegedaan dat het de hoogste tijd wordt dat de leiding van onze kerk zo nodig vanuit het grondvlak van de kerk min of meer gedwongen wordt een ander en dan meer geloofwaardige inhoud te geven aan die onopgeefbare verbondenheid. En we hopen dat vele leden van de PKN ons daarin willen steunen.

Heel belangrijk is het daarom mede door deze actie de leden van de PKN te informeren over het beleid dat de PKN ten aanzien van Israël **concreet** voert. Men weet vaak niet wat er speelt en hoe er met kerkgeld wordt omgesprongen. Als ik met meelevende kerkleden spreek en vertel over mijn ervaringen, weten ze niet wat ze horen en tonen ze zich verontwaardigd. Aan die verontwaardiging moet nu stem worden gegeven. En die stem moet straks doorklinken in de vergaderzaal van de synode. Daartoe willen we vandaag tijdens dit congres met uw volle medewerking een begin maken. Wij willen proberen om door een handtekeningenactie onder de voorgangers en de leden van de PKN het moderamen van de synode zover te krijgen dat (eerst iets positiefs)

- a. er met ingang van 1 januari 2012 of zo snel mogelijk daarna via Kerk in Actie een belangrijk sociaal of humanitair doel in Israël met een substantiële donatie wordt geholpen om daarmee de onopgeefbare verbondenheid concreet gestalte te geven. Te denken valt aan het ondersteunen van een van de vele gaarkeukens of het humanitaire werk van de organisatie Hineni;
- b. de samenwerking met Sabeel Jeruzalem per 1 januari 2013 wordt beëindigd. Eerder kan niet, want je moet bestaande contacten wel op een behoorlijke manier afwikkelen. Het spreekt daarbij voor zich, dat Sabeel dan duidelijk te horen krijgt waarom de relatie met de Protestantse Kerk in Nederland wordt verbroken. Daarin mag het Bijbels getuigenis niet ontbreken in de hoop dat ook in de kringen van Sabeel men zich opnieuw bezint op de speciale plaats van het volk Israël in het heilsplan van God. Er moet vervolgens gezocht worden naar een andere mogelijkheid Palestijnse christenen te steunen die Israël ook liefhebben.

Misschien overschatten we de mogelijkheden, maar als je weet dat er tienduizenden Gereformeerde Bonders zijn en eveneens duizenden confessionelen om over alle andere leden van de PKN die pal achter Israel maar te zwijgen dan denken wij dat het toch haalbaar moet zijn enkele duizenden handtekeningen bij elkaar te krijgen om die aan het moderamen en dus de synode als geheel aan te bieden. Als u vandaag zelf tekent en er voorts voor zorgt dat er nog vijf bijkomen, dan zijn de eerste 1000 binnen! Daarbij moeten we ons ook bedenken dat de actie niet lang moet doorsudderen. Belangrijkste vraag is: hoe bereiken we al die leden van de PKN? Daar gaan we de komende weken hard aanwerken en uw medewerking wordt daarbij zeer gewaardeerd.

Per 1 december a.s. moet de actie worden afgerond en moet ook kunnen worden vastgesteld of er vanuit het grondvlak van de plaatselijke gemeenten en hopelijk daartoe aangemoedigd door de plaatselijke predikanten en kerkenraden de nodige bijval is voor ons streven. Om dat te bereiken zal er nog heel wat werk moeten worden verzet.

Misschien dat ik volgens sommigen van u met mijn hele betoog uit het oog verlies, dat er binnen de kerk procedures zijn om zaken bij de synode aanhangig te maken. Dat gaat dan via de weg van wat wordt genoemd 'meerdere vergaderingen'. Maar dat is zo leert de praktijk een frustrerende en uiteindelijk weinig perspectievolle weg.

We moeten nu – weliswaar op fatsoenlijke manier – inbreken. Het moet een cri de coeur zijn vanuit de basis van de kerk om ten aanzien van Israël - God's oogappel - een ander beleid te gaan voeren. Gewoon uitvoering geven aan wat in de eigen kerkorde is bepaald. Noem het een smeekschrift. Daartegen kan toch niemand bezwaar hebben? En bovendien, waarom zou het moderamen en dus de synode wel een brochure als Onopgeefbaar Verbonden in ontvangst willen nemen om die intern te bespreken en niet een petitie van kerkleden?

We doen een vriendelijk, maar eerlijk gezegd ook een klemmend beroep op u allen om aan de nu te starten actie mee te doen.

Wat betekent dit allemaal heel concreet?

- In de pauze en na afloop van dit congres kunt u in de eerste plaats zelf al een handtekening zetten onder het formuliertje dat u nu wordt uitgereikt. Deponeer dat in de doos op de tafel. Laat ieder van u vijf of meer exemplaren van deze formulieren meenemen om die uit te zetten in de eigen gemeente of in de kring van familie en vrienden mits die lid zijn van de PKN. Er kan ook digitaal instemming worden betuigd.
- Voorts kunt u een exemplaar meenemen van met Manifest dat als de actie slaagt met de verzamelde handtekeningen aan de synode zal worden aangeboden.

Ik hoop dat veel kerkleden via de media van de actie horen en namens het platform Appèl Kerk & Israël wil ik nogmaals een dringend beroep op u doen waar mogelijk bekendheid te geven aan deze actie en ook anderen op te wekken de nodige handtekeningen te verzamelen. Als u Israël, het Joodse volk ter harte gaat - en dat is zo anders zou u hier niet zijn geweest - reken ik op uw volle medewerking. Zamel handtekeningen in, probeer een artikel in het plaatselijke kerkblad of lokale media te schrijven over deze actie, vraag uw predikant of kerkenraad de actie concreet te steunen.

Maar ik zeg er wel één ding bij: ga er met wie dan ook geen ruzie om zoeken! Als iemand niet wil tekenen, is dat jammer maar we gaan er niet om bekvechten. Het gaat er om dat de leden van de PKN via deze handtekeningenactie uiting geven aan hun gevoelens ten aanzien van Israël.

We mogen dat doen in de wetenschap, dat het welzijn van onze kerk onlosmakelijk verbonden is met de wijze waarop wij tegen het Joodse volk, het volk Israël aankijken en wat we er concreet voor doen. En dat alles in de wetenschap dat het Woord van onze God ons leert dat wie Israël zegent, zelf ook gezegend zal worden (Genesis 12:3).

Die zegen hebben we ook voor onze actie hard nodig en daarom ga ik u voor in gebed, waarbij we ook een zegen zullen vragen voor de lunch.